

Emek Ne Demek?

Sorumluluk

Oku, Düşün, Tartış, Fark Et!

Kimler İçin?

Bu kitap 3. sınıf öğrencilerimiz için hazırlanmıştır.

Amaç Ne?

Bu öyküyle öğrencilerimizin, "kendi sorumluluklarını yerine getirerek çalışıp emeğiyle birtakım sonuçlar elde edenler" ile "tembel ve asalakça bir hayat sürenler" üzerine düşünmeleri amaçlanmaktadır.

Neler Yapılabilir?

Kitapta anlatılan öykü, çalışıp çabalayarak emekleriyle yaşayan karıncalar ile başkalarının sırtından geçinmeyi marifet sayan keneler örneğinden hareketle emeğin değerine, kişinin kendi bireysel sorumluluklarını yerine getirmesinin önemine dikkat çekecek bir içeriğe sahiptir. Öğretmenlerimiz bu anlatıdan yararlanarak öğrencilerinin *çalışma, emek verme, gayret gösterme, tembellik ve umursamazlık etmeme, daima bir uğraş içinde olma, tedbirli davranma* gibi kavramlar üzerine düşüncelerine ve bunların kendilerine katacaklarını fark etmelerine rehberlik edebilirler.

Örnek Bir Ders Akışı

- Öğrencilerinizden *Emek Ne Demek?* kitabını açmalarını isteyiniz. Öyküyü sizin bir kez okuyacağınızı söyleyerek gözleriyle sessizce sizin okumanızı takip etmelerini isteyiniz.
- Öyküyü okurken sesinizle uygun tonlamalar yaparak öğrencilerinizin ilgilerini diri tutunuz. Özellikle

kenelerin (s. 4, 9, 16) ve karıncaların (s. 7, 16) şarkılarını melodik tarzda okuyarak eğlenceli bir okuma yapmaya çalışınız.

- Sesli okumanızı bitirdikten sonra sınıfınızın mevcudunu göz önünde bulundurarak öğrencilerinizi 3-4 gruba ayırınız. Her bir grubun üyelerinin kendi içinde birer sayfayı sırayla sesli okumalarını, diğerlerinin sessizce takip etmelerini isteyiniz.
- Grupların sesli okuma sürecinin tamamlanması için yeterli bir süre ayırdıktan sonra, metnin mesajlarının fark edilmesi için çeşitli etkinlikleri gruplarla yarışma havasında yapınız. Örneğin:

- *Yazar "çalışmak" ve "çabalamak" ile ilgili kurulabilecek bir iş, oluş ya da hareket bildiren hangi kelimeleri kullanıyor?*

Olası cevaplar: acıkmak, ağırlamak, anlatmak, atlamak, beslenmek, biçmek, çalışmak, çıkmak, dikkat etmek, durmak, duymak, düşünmek, eğlenmek, eklemek, fısıldaşmak, geçinmek, gezmek, gülmek, karnını doyurmak, kaşınmak, kavga çıkarmak, kıpırdamak, kızmak, konuşmak, koşmak, kuzu emzirmek, öğrenmek, sormak, söylemek, süt vermek, şarkı söylemek, tartışmak, terlemek, üşümek, üzölmek, yatıştırma, yatmak, yorulmak, yürümek...

- *Yazarın "Emeğinin sonucunu görmek herkesi mutlu eder.", "Emek değerlidir.", "Herkes çalışır, tembeller bile...", "Herkes çalışmalıdır." gibi mesajları vermek için kullandığı örnek cümleler bulunuz.*

Olası cevaplar:

- “Emeğinin karşılığı ürüne kavuşan çiftçi, bütün yorgunluğunu unuttur.” (s. 1)
 - “Biz Tosuncuk keneleriz, hiç durmadan gezeriz. / Altımızda yünden yatak, / Bedavadan besleniriz.” (s. 4)
 - “Karagöz ne zaman kaşınmak ve yatmak için taşın yanına gelse Tosuncuklar hemen atlayıp iniyorlar Karagöz’ün sırtından.” (s. 4)
 - “İkinci dikkat ettikleri konu, Karagöz daha kalkmadan, sırtına binmek.” (s. 4)
 - “Bir kimsenin, emeğinin karşılığını yemesi kadar kıymetli bir şey olamaz.” (s. 11)
 - “Doğru söylemişler ‘El atına binen tez iner.’ diye” (s. 16)
 - “Ter akmalı alından, / Zor günler gelip çatmadan.” (s. 16)
- Grupların yapacağı iki çalışmanın ardından, öğrencilerinizin bulduklarından hareketle aşağıdakine benzer bir yoruma ulaşmalarına rehberlik ediniz:
- *Yazarın kullandığı kelimelerden ve verdiği mesajlardan hareketle nasıl bir sonuca ulaşabiliriz?*
 - *Olası cevap:* Herhangi bir çaba harcamadan yapılabilecek hiçbir şey yoktur. Hatta tembellik ya da asalaklık etmek için bile çalışılır. Ama bu kötü bir çalışmadır, kimsenin beğenmeyeceği, takdir etmeyeceği, kabullenmeyeceği bir çalışmadır. O hâlde değerli bir çalışma ortaya koymak lazım.